

Hogy szerettek ők?

■ A szerelem nem napjaink kiváltsága, elődeink ugyanúgy szerettek, mint a ma embere. A szerelem fiziológiája sem változott az évszázadok folyamán, ugyanúgy szenvedtek tőle a történelem nagyjai, mint a közemberek – akkor és most –, szerelmi történeteik azonban az átlagemberénél erősebb publicitást nyertek/nyernek. Hiszen kit ne érdekelnének a történelmi személyiségek szerelmei, titkos vagy éppenséggel házassággal szentesített kapcsolatai, szenvedélyes, tragikus, halhatatlan szerelmei vagy netán a pajzán szerelmek?

A szerelem örök ugyan, arca mégis folyamatosan változik. Nemcsak, mert ahány ember, annyi szerelmi történet, hanem mert az emberek a történelem során különböző módon lettek szerelmesek. A szerelem története a kapcsolatok sokféleségéről árulkodik, annak függvényében, hogy az adott társadalom éppen mit tartott/tart elfogadhatónak – hiszen a szerelem kulturális konstrukció (is).

Az összeállításban szerelem és történelem kéz a kézben jár – miközben testközelbe hozza a magyar história néhány ismert személyiségét a legérzékenyebb pontok megragadásával, érzelmi életük kötődéseinek bemutatásával. Hősei esetenként történelmi párosok, esetenként a „magányos nagyok” közül néhányan, mellettük ismert-ismeretlen kapcsolataik, szerelmeik, múzsáik, feleségeik vagy akár az anonimitásból előtűnő polgárasszonyok a maguk sikamlós és a szerelemhez csupán érintőlegesen (vagy még úgy is alig) kapcsolódó történetcskéivel. Ki kit szeretett – hogyan és miért? A tömb – amely az adott kritériumon belüli, elkerülhetetlenül szűk és esetleges válogatás ellenére is igen színes képet mutat – a história szerelmeinek birodalmában kalandozva, kordokumentumokra, levelezésekre alapozva gyűjt egybe és mesél el néhány történelmi szerelmet – ám valójában magát az életet meséli, hiszen valós történeteket mond el híres emberek szerelemeiről.

K. K. Gy.

